

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางครั้งแรกในปี 2532 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ประกอบการ เฉพาะที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการเดินรถโดยสารประจำทางทั่วประเทศ และเพื่อให้มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำ การสำรวจดังกล่าวในส่วนของผู้ประกอบการรถร่วมขึ้นในปี 2533 ต่อมาในปี 2537 - 2547 ได้ทำการสำรวจทั้งในส่วนของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตฯ และผู้ประกอบการรถร่วมในคราวเดียวกันในหมวดรถที่ 2, 3, 4 และกำหนดจะทำการสำรวจเป็นประจำทุก 5 ปี เพื่อให้มีข้อมูลสถิติด้านการประกอบการขนส่งโดยสารประจำทางที่ครบถ้วน สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผนที่จะดำเนินการสำรวจการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ของรถหมวด 1 ในปี 2548 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำบัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์จังหวัด และใช้ในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานอื่น เช่น กรมการขนส่งทางบก ซึ่งใช้ประโยชน์ของข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าโดยสารให้เหมาะสม รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และเป็นแนวทางในการศึกษา วางแผน ปรับปรุงกิจการ ขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางต่อไป

### 1.2 ขอบข่ายและกลุ่มรวม

กลุ่มรวมสถานประกอบการ และผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง และผู้ประกอบการรถร่วมที่นำรถมาวิ่งให้บริการ ในเส้นทางของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตฯ ในหมวดการเดินรถที่ 1 ในทุกจังหวัดที่มีรถยนต์โดยสารหมวด 1 (ไม่รวมรถตู้)

รถหมวด 1 เป็นเส้นทางรถขนส่งประจำทางด้วยรถโดยสาร ภายในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเทศบาลเมือง และเส้นทางต่อเนื่องภายในจังหวัด

### 1.3 รายการข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

1. โครงสร้างของการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง
2. ลักษณะการดำเนินการของผู้ประกอบการ
3. รายรับและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
4. จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานและค่าตอบแทนแรงงาน
5. มูลค่าของสินทรัพย์
6. ปัญหาในการประกอบกิจการและความช่วยเหลือที่ต้องการจากรัฐ

## 1.4 คำจำกัดความ

### 1. ผู้ประกอบการ

หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่ดำเนินการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ได้แก่ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง และผู้ประกอบการร่วม

### 2. ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง

หมายถึง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง ในเส้นทางซึ่งกำหนดโดยกรมการขนส่งทางบก โดยผู้ได้รับใบอนุญาตฯ จะมีรถของตนเองวิ่งในเส้นทางนั้นหรือไม่ก็ตาม

### 3. ผู้ประกอบการร่วม

หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลไม่ว่าจะดำเนินการในรูปแบบใดก็ตาม นำรถยนต์โดยสารของตนไปขอร่วมวิ่งในเส้นทางเดินรถ ซึ่งผู้อื่นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีข้อตกลงในการวิ่งร่วมเป็นอย่างไรก็ตาม

### 4. รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย จำแนกออกเป็น 5 ประเภท คือ

#### 1) ส่วนบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่เป็นนิติบุคคล

หมายถึง สถานประกอบการที่มีเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียว หรือหลายคนรวมกัน และให้หมายรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลด้วย

#### 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมทุนกันเพื่อประกอบธุรกิจ และมีความรับผิดชอบร่วมกันโดยจดทะเบียนตามกฎหมาย

#### 3) บริษัทจำกัด

บริษัทจำกัด หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นโดยผู้ริเริ่มคนหนึ่ง และได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย โดยต้องมีผู้ริเริ่มก่อการอย่างน้อย 7 คนขึ้นไป

#### 4) ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

หมายถึง สถานประกอบการที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือมีทุนอยู่ด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมด

#### 5) สหกรณ์

หมายถึง สถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นในรูปสหกรณ์ โดยจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีผู้ก่อตั้งไม่น้อยกว่า 10 คน

## 5. รถโดยสารประจำทาง

หมายถึง รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินค้า ตามเส้นทางที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกำหนดขึ้น

## 6. รถโดยสารประจำทาง หมวด 1

หมายถึง เป็นเส้นทางรถขนส่งประจำทางด้วยรถโดยสารภายในเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลเมือง และเส้นทางต่อเนื่องภายในจังหวัด

## 7. เกี่ยวการเดินทาง

หมายถึง การเดินทางโดยสารตั้งแต่จุดต้นทางไปจนถึงปลายทาง เรียกว่า "ขาไป" และการเดินทางโดยสารซึ่งตั้งต้นจากปลายทางถึงต้นทาง เรียกว่า "ขากลับ" ทั้งนี้แต่ละขา หมายถึง 1 เที่ยว ไม่ว่าจะไปเป็นขาไป หรือขากลับ

## 8. รายรับ

หมายถึง รายรับที่ได้จากการประกอบการกิจการขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งประกอบด้วย

- 1) รายรับจากค่าโดยสารที่ได้จากการนำรถไปวิ่งรับส่งผู้โดยสาร ในเส้นทางที่ได้รับใบอนุญาตฯ และเส้นทางที่ผู้อื่นได้รับใบอนุญาตฯ
- 2) จากผู้ประกอบการร่วม ที่นำรถมาวิ่งร่วมรับส่งผู้โดยสารในเส้นทางที่ตนได้รับใบอนุญาตฯ
- 3) รายได้อื่นๆ ที่ได้จากการดำเนินธุรกิจบริการ หรือกำไรจากการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางของผู้ประกอบการ ที่นอกเหนือจากรายรับที่เก็บจากค่าโดยสารโดยตรง เช่น รายได้จากค่าจ้างเหมา ขนส่ง ค่าธรรมเนียมสัญญาการร่วม สิทธิการเข้าร่วม ค่าขายตั๋วร่วม ค่าบำรุงรถร่วม รายรับจากค่าเช่ารถโดยสาร จากการให้เช่าที่ดิน อาคารสถานที่ รายได้ค่าโฆษณา เป็นต้น

## 9. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถโดยสาร

- 1) ยางรถยนต์ หมายถึง เงินที่จ่ายในการซื้อยาง ทั้งยางนอกและยางใน ไม่ว่าจะเป็ยางใหม่ ยางเปอร์เซ็นต์ ยางหล่อดอก หรืออัดดอก รวมทั้งค่าจ้างหล่อดอก/อัดดอก และปะยาง เฉพาะที่ใช้กับรถโดยสารประจำทาง เท่านั้น
- 2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแบตเตอรี่ หมายถึง เงินที่จ่ายเพื่อซื้อแบตเตอรี่ ซึ่งนำมาใช้กับรถยนต์โดยสารประจำทาง ค่าน้ำกลั่น ค่าซาร์จหรือซ่อมแบตเตอรี่ ที่ใช้ประจำอยู่กับรถยนต์โดยสารประจำทางนั้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ต่อไป

3) **ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง** หมายถึง เงินที่จ่ายสำหรับเป็นค่าเชื้อเพลิง เช่น น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล แก๊สหรือก๊าซหรืออื่น ๆ สำหรับใช้กับรถโดยสารประจำทางที่วิ่งรับ-ส่งผู้โดยสารในเส้นทางต่าง ๆ

4) **ค่าน้ำมันหล่อลื่น** หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าน้ำมันหล่อลื่นประเภทต่าง ๆ เช่น น้ำมันเครื่อง น้ำมันเบรก น้ำมันเกียร์ คลัชท์ หรือจารบี ฯลฯ สำหรับใช้กับรถโดยสารประจำทาง

5) **ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมรถ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่อจ้างให้บุคคลอื่น (ไม่ว่าจะเป็นบริษัท ห้างร้าน หรือบุคคลธรรมดา) ทำการซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ของรถยนต์ที่นำไปวิ่งรับ-ส่งผู้โดยสาร เช่น ค่าใช้จ่ายในการ

ซ่อมเครื่องยนต์ เบรก คลัชท์ อะไหล่ต่าง ๆ และค่าใช้จ่ายในการเคาะ ฟันสี ปะผุตัวถังรถ รวมทั้งค่าซ่อมบำรุงรักษา เติมน้ำยาเครื่องปรับอากาศในรถยนต์โดยสาร ค่าทำตัวถังและสีใหม่ทั้งคัน การยกเครื่องหรือเปลี่ยนเครื่อง

6) **ค่าใช้จ่ายสิ้นเปลือง** หมายถึง เงินที่จ่ายสำหรับซื้ออะไหล่ เครื่องใช้ประจำรถยนต์เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ผู้ประกอบการซื้อมาเปลี่ยนเอง หรือให้ผู้อื่นทำให้ ส่วนใหญ่จะเป็นอะไหล่หรือเครื่องใช้ที่มีอายุการใช้งานไม่ถึงปี เช่น ไส้กรองน้ำมันเครื่อง ไส้กรองอากาศ สายพาน หลอดไฟ เป็นต้น

## 10. ค่าใช้จ่ายสำนักงาน

หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจหรือการบริหารงาน ในการประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางของผู้ประกอบการ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถโดยสาร ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าตอบแทนแรงงาน

ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ได้แก่ ค่าเครื่องใช้สำนักงาน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าติดต่อสื่อสาร ค่าบริการทางธุรกิจ ค่าเช่าที่ดิน/อาคาร รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าภาษี ดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

## 11. ค่าดอกเบี้ย

หมายถึง ค่าดอกเบี้ยที่จ่ายเฉพาะเป็นค่าตอบแทนเงิน ซึ่งกู้มาเพื่อใช้ในธุรกิจการประกอบการขนส่งโดยสารประจำทางเท่านั้น ทั้งที่กู้ยืมมาจากสถาบันการเงิน และนอกสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ไม่รวมดอกเบี้ยในการผ่อนชำระค่ารถ

## 12. ค่าพิมพ์ตัวหรือซื้อตัวโดยสาร

หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการซื้อ หรือจ้างพิมพ์ตัวโดยสาร เพื่อใช้สำหรับออกตั๋วให้แก่ผู้โดยสารตามอัตราค่าโดยสาร

### 13. ค่าธรรมเนียมและค่าภาษี

หมายถึง เงินที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายให้กับรัฐ เช่น ค่าภาษีรถยนต์ประจำปี ค่าภาษีที่ดิน และโรงเรือน ค่าภาษีบำรุงท้องที่ (เฉพาะที่ดินและโรงเรือนส่วนที่ผู้ประกอบการใช้เป็นที่พักประกอบธุรกิจเท่านั้น) ค่าธรรมเนียมต่อ-สัญญาารรวม ค่าใบอนุญาตประกอบการ (เฉพาะผู้ได้รับใบอนุญาตฯ) และอื่นๆ

1) **ภาษีรถยนต์ประจำปี** หมายถึง ภาษีรถยนต์โดยสารที่ผู้เป็นเจ้าของรถต้องจ่ายเป็นประจำทุกปี ให้กับกรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อให้เป็นรถโดยสารที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2) **ค่าธรรมเนียมต่อสัญญาารรวม** หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการรวม ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการเดินรถโดยสารประจำทางในเส้นทางต่าง ๆ ต้องจ่ายเป็นค่าต่อสัญญา ในการขอนำรถมาวิ่งร่วมกับผู้ได้รับใบอนุญาตฯ เมื่อสัญญาที่ทำไว้หมดอายุลง

3) **ค่าเข้าใช้สถานีขนส่งผู้โดยสาร** หมายถึง เงินค่าบริการที่ผู้ประกอบการ ต้องชำระเป็นค่าธรรมเนียมการเข้าใช้บริการสถานีขนส่งแก่นายสถานีขนส่งทุกครั้ง เมื่อเดินรถตามตารางเดินรถออกจากสถานีขนส่งฯ ต้นทาง และ/หรือเมื่อรถโดยสารผ่านสถานีขนส่งฯ ระหว่างเส้นทางเดินรถตามที่ได้รับอนุญาตฯ

4) **ค่าวิน** หมายถึง เงินที่ผู้ประกอบการรวมจะต้องจ่ายให้แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ทุกครั้งที่เดินรถตามตารางเดินรถ ซึ่งผู้ได้รับใบอนุญาตฯ เป็นผู้จัดให้

5) **ค่าตอบแทนรายเดือน** หมายถึงเงินค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการรวม (เฉพาะในเขต กทม.) จะต้องจ่ายให้แก่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นรายเดือน ในเส้นทางต่าง ๆ ที่นำรถไปวิ่งให้บริการ

6) **ค่าสิทธิการเข้าร่วมเดินรถ** หมายถึง เงินค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการรวม ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการเดินรถโดยสารประจำทางในเส้นทางต่าง ๆ ต้องจ่ายเมื่อแรกเข้าในการทำสัญญา เพื่อขอนำรถมาวิ่งร่วม ในการจ่ายค่าบำรุงนี้จะจ่ายเพียงครั้งเดียวหรือผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ก็ได้

7) **ค่าตรวจสอบสภาพรถ** หมายถึง ค่าธรรมเนียมตรวจสอบรถที่ผู้เป็นเจ้าของรถโดยสารต้องจ่ายเป็นประจำทุกปี ให้กับกรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อให้เป็นรถโดยสารที่ถูกต้องตามกฎหมาย

### 14. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

หมายถึง รายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการ นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในข้ออื่นๆ เช่น เงินพิเศษที่จ่ายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ค่าใช้จ่ายสำหรับรถที่ใช้ในสำนักงาน รวมทั้งค่าเช่ารถโดยสาร

## 15. ค่าตอบแทนแรงงาน

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่พนักงาน เป็นค่าตอบแทนในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยรายการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1) **ค่าจ้าง/เงินเดือน** หมายถึง เงินที่นายจ้างหรือสถานประกอบการ จ่ายให้ลูกจ้างในระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2547 (ก่อนหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เงินสมทบกองทุนประกันสังคม ในส่วนที่ลูกจ้างต้องจ่ายค่าประกันชีวิต และรายจ่ายอื่น ๆ ของลูกจ้าง) ตามข้อตกลงการจ้างแรงงาน โดยอาจจ่ายตามเงื่อนไขของระยะเวลา หรือจ่ายตามปริมาณงาน ทั้งนี้ ไม่รวมเบี้ยเลี้ยง เงินเปอร์เซ็นต์จากรายได้ ค่าตอบแทนอื่น ๆ และสวัสดิการ

2) **เบี้ยเลี้ยง** หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นรายวันให้พิเศษนอกเหนือจากค่าจ้าง/เงินเดือน

3) **เงินเปอร์เซ็นต์จากรายได้** หมายถึง เงินที่จ่ายให้ตามสัดส่วนจากยอดเงินค่าโดยสารรวมค่าระวาง สิ่งของ (ถ้ามี) ที่เก็บได้

4) **ค่าตอบแทนอื่น ๆ และสวัสดิการ** เช่น ค่าอาหาร ที่พัก เครื่องแต่งกาย โบนัส ค่าล่วงเวลา ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเบี้ยประกันชีวิตพนักงาน และสวัสดิการอื่นๆ ที่พนักงานได้รับเป็นต้น

5) **ค่าเบี้ยประชุม** หมายถึง เงินที่นายจ้างหรือสถานประกอบการ จ่ายให้ลูกจ้างในระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2547 เมื่อมีการประชุมเกิดขึ้น ไม่รวมตำแหน่งเป็นกรรมการสหกรณ์ กรรมการบริษัทจะไม่ถือว่าเป็นพนักงาน เบี้ยประชุมที่สหกรณ์ และกรรมการบริษัทจ่ายให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

## 16. จำนวนพนักงาน

หมายถึง จำนวนพนักงานที่รับเงินเดือนประจำ หรือค่าจ้างรายวัน หรือได้รับเป็นค่าตอบแทนอื่น ๆ โดยจำแนกประเภทของพนักงานออกเป็น 4 ประเภท คือ

1) **เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน** หมายถึง บุคคลที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการโดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นประจำ ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหาร พนักงานเสมียน หรืออื่น ๆ ให้รวมถึงเจ้าของกิจการ/หุ้นส่วน หรือสมาชิกในครอบครัว ที่ทำงานให้สถานประกอบการ ซึ่งมีจำนวนชั่วโมงทำงานไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ 20 ชั่วโมง เป็นต้น

2) **เจ้าหน้าที่ประจำรถ** หมายถึง บุคคลที่ผู้ประกอบการจ้างมาเพื่อทำงานประจำรถ ได้แก่ คนขับรถ พนักงานติดรถ เป็นต้น โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน และ/หรือเงินเปอร์เซ็นต์จากรายได้ นอกจากนี้ยังอาจได้รับค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนอื่น ๆ อีกด้วย

3) **ช่างเครื่องยนต์และพนักงานซ่อมรถ** หมายถึง บุคคลที่ผู้ประกอบการจ้างมา เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจซ่อมเครื่องยนต์ของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

4) **เจ้าหน้าที่อื่น ๆ** หมายถึง บุคคลที่ผู้ประกอบการจ้างมาเพื่อทำหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากข้อ 1 ถึง ข้อ 3 ได้แก่ นายตรวจ ผู้ปล่อยรถ (จัดคิว) ผู้จับเวลา นายท่า เป็นต้น

## 17. สินทรัพย์ถาวร

หมายถึง สินทรัพย์คงทนที่ผู้ประกอบการหรือหน่วยธุรกิจจัดหา จัดสร้าง หรือซื้อมาเพื่อใช้ในขบวนการผลิตสินค้าและบริการ ไม่รวมสินทรัพย์ที่ใช้ส่วนตัวและที่ใช้ในครัวเรือน (หากแยกไม่ได้ให้ดูวัตถุประสงค์หลักของการใช้งานเป็นสำคัญ) สินทรัพย์ถาวรเหล่านี้โดยทั่วไปจะต้องมีอายุใช้งานมากกว่า 1 ปี และมีมูลค่าสูงพอสมควร (มากกว่า 1,500 บาท) ซึ่งมูลค่าในที่นี้รวมค่าขนส่ง ค่าติดตั้ง เพื่อให้สินทรัพย์นั้นใช้งานได้

## 18. อายุการใช้งานที่คาดหมาย

หมายถึง ช่วงเวลาที่สินทรัพย์ สามารถให้ผลผลิต หรือนำมาให้บริการได้ โดยทั่วไปรถยนต์โดยสารที่ให้บริการ มีอยู่ทั้งรถเก่าและใหม่ ถ้าเคยทำการเปลี่ยนเครื่อง หรือยกเครื่องแล้ว ถือว่ารถยนต์คันนั้นสิ้นสุดอายุการใช้งานเพียงระยะเวลานั้น หลังจากนั้นจะต้องเริ่มคิดอายุการใช้งานของรถคันนั้นใหม่ การนับอายุการใช้งานสรุปได้ดังนี้

1) ในกรณีที่รถคันนั้นไม่เคยยกเครื่อง หรือเปลี่ยนเครื่องเลย ให้เริ่มนับอายุการใช้งานตั้งแต่ซื้อครั้งแรก จนกระทั่งถึงเวลาที่คาดว่าจะไม่สามารถนำรถออกวิ่งไปได้

2) ถ้ารถคันนั้นได้ทำการยกเครื่อง หรือเปลี่ยนเครื่องแล้ว ให้เริ่มนับอายุการใช้งานตั้งแต่เมื่อมีการยกเครื่อง หรือเปลี่ยนเครื่องครั้งสุดท้าย จนถึงเวลาที่คาดว่าจะไม่สามารถนำรถไปใช้ได้ต่อไป